

Bruxelles, 31.10.2019.
C(2019) 7772 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 31.10.2019.

**o izmjeni Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s popisom
projekata od zajedničkog interesa Unije**

{SWD(2019) 395 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST DELEGIRANOG AKTA

Cilj i pravna osnova predložene mjere

Ovom Delegiranom uredbom utvrđuje se popis projekata od zajedničkog interesa Unije kojim se zamjenjuje popis utvrđen Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2018/540 od 23. studenoga 2017.¹

Projekti od zajedničkog interesa posebni su projekti energetske infrastrukture koji su ključni za dovršavanje uspostave europskoga unutarnjeg energetskeg tržišta, osiguravanje isplative, sigurne i održive energije svim Europljanima, što je cilj energetske politike Unije, te za postizanje klimatskih ciljeva Unije.

U članku 3. stavku 4. Uredbe (EU) br. 347/2013 o smjernicama za transeuropsku energetskeu infrastrukturu („Uredba o TEN-E-u”) zahtijeva se da Komisija svake dvije godine donese delegirani akt kojim se utvrđuje popis projekata od zajedničkog interesa Unije². Popis Unije mora se temeljiti na regionalnim popisima prijedloga projekata od zajedničkog interesa, a te su popise morale pripremiti i donijeti regionalne skupine uspostavljene u skladu s Uredbom o TEN-E-u.

Ova Delegirana uredba donosi se kao prilog Uredbi o TEN-E-u.

Opći kontekst Delegirane uredbe

Uredbom o TEN-E-u uspostavlja se zakonodavni okvir čiji je cilj olakšati i ubrzati provedbu projekata od zajedničkog interesa Unije.

Uredbom o TEN-E-u utvrđeno je devet prioriternih strateških geografskih infrastrukturnih koridora u području električne energije, plina i nafte te tri infrastrukturna prioriterna tematska područja na razini Unije za pametne mreže, elektroenergetske autoceste i prekograničnu mrežu za ugljikov dioksid. Tom uredbom osigurava se transparentan i uključiv postupak utvrđivanja konkretnih projekata od zajedničkog interesa potrebnih za uspostavu tih prioriternih koridora i područja.

Uredbom o TEN-E-u ujedno se propisuje niz mjera za osiguravanje pravodobne provedbe projekata od zajedničkog interesa, uključujući:

- veću transparentnost i poboljšano javno savjetovanje,
- ubrzane i jednostavnije postupke dodjeljivanja dozvola, uključujući obvezujući rok od tri i pol godine za te postupke,
- jedinstveno nacionalno nadležno tijelo koje će djelovati kao jedinstvena točka za cijeli postupak dodjeljivanja dozvola,
- poboljšani regulatorni postupak s raspodjelom troškova prema neto koristi te regulatorni poticaji i

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/540 od 23. studenoga 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s popisom projekata od zajedničkog interesa Unije, SL L 90, 6.4.2018., str. 38.).

² SL L 115, 25.4.2013., str. 39.

- mogućnost dobivanja financijske pomoći u okviru Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) u obliku bespovratnih sredstava i inovativnih financijskih instrumenata.

2. SAVJETOVANJA PRIJE DONOŠENJA AKTA

POSTUPAK PRIJE DONOŠENJA POPISA PROJEKATA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA UNIJE

Postupak sastavljanja popisa projekata od zajedničkog interesa Unije započet je u listopadu 2018., a dovršit će se stupanjem na snagu ove Delegirane uredbe.

Postupak utvrđivanja projekata od zajedničkog interesa Unije temeljio se na regionalnoj suradnji i njime su upravljale regionalne skupine. Regionalne skupine za električnu energiju, pametne mreže i plin sastavljene su od predstavnika država članica, nacionalnih regulatornih tijela (NRA-ova), operatora prijenosnih sustava (OPS-ova), Europskih mreža operatora prijenosnih sustava za električnu energiju i plin (ENTSOG i ENTSO-E), Agencije za suradnju energetske regulatora (ACER) i Komisije. Regionalne skupine za projekte u području transporta nafte i ugljikovog dioksida sastavljene su od predstavnika država članica, promotora projekata i Komisije.

Komisija je povrh ispunjavanja pravnih odredaba Uredbe o TEN-E-u o posebnoj ulozi regionalnih skupina u utvrđivanju regionalnih popisa projekata od zajedničkog interesa ujedno postupala u skladu s političkim obvezama koje proizlaze iz Međuinstitucijskog sporazuma između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva i Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije. Sastanci regionalnih skupina bili su otvoreni za Parlament, a informacije povezane s pripremom ovog delegiranog akta dostavljene su drugim institucijama prije njegova donošenja.

Postupak utvrđivanja projekata od zajedničkog interesa obuhvaćao je i dijalog s relevantnim dionicima u području energetike, kao što su organizacije za zaštitu potrošača i okoliša. Komisija je provela pet javnih savjetovanja radi prikupljanja stajališta dionika i šire javnosti o potrebi i prednostima predloženih projekata iz perspektive energetske politike Unije.

Postupak sastavljanja popisa Unije sastojao se od sljedećih glavnih faza:

- (a) Identifikacija infrastrukturnih potreba i poboljšana metodologija ocjenjivanja

Postupak odabira projekata od zajedničkog interesa u sektorima električne energije i plina započeo je u listopadu 2018. godine utvrđivanjem specifičnih infrastrukturnih potreba na regionalnoj razini koje bi trebalo riješiti novim infrastrukturnim projektima i koje se ne mogu djelotvorno riješiti na način koji ne uključuje infrastrukturu, npr. regulatornim ili tržišnim mjerama.

Infrastrukturne potrebe koje su utvrdile regionalne skupine bile su polazište za poboljšane metodologije za ocjenjivanje prijedloga projekata od zajedničkog interesa u području električne energije i plina u 2019. Te su metodologije osmišljene u okviru Platforme za suradnju čiji su sudionici predstavnici Komisije, ACER-a, ENTSOG-a, ENTSO-E-a i, na *ad hoc* osnovi, nacionalnih regulatornih tijela. Platforma za suradnju uspostavljena je kako bi se osigurala bolja koordinacija postupka odabira projekata od zajedničkog interesa među ključnim sudionicima i osigurala veća transparentnost.

U okviru za ocjenjivanje prijedloga projekata od zajedničkog interesa u prioritarnom području uvođenja pametnih mreža primijenjen je isti postupak kao i za treći popis projekata od zajedničkog interesa Unije.

(b) Podnošenje prijedloga projekata od zajedničkog interesa (promotori projekata)

U skladu s točkom 2. podtočkama 3. i 4. Priloga III. Uredbi o TEN-E-u projekti za električnu i plinsku infrastrukturu koje su promotori predložili kao projekte od zajedničkog interesa tijekom namjenskih poziva bili su dio desetogodišnjih planova razvoja mreže za plin, koje je izradio ENTOSOG, i za električnu energiju, koje je izradio ENTSO-E.

(c) Ocjenjivanje predloženih projekata od zajedničkog interesa (regionalne skupine)

Svaka od regionalnih skupina ocijenila je projekte od zajedničkog interesa predložene za njezin prioritetni koridor.

Projekti su prvo ocijenjeni s obzirom na njihovu usklađenost s općim kriterijima utvrđenima člankom 4. stavkom 1. Uredbe o TEN-E-u, uključujući njihov doprinos ostvarivanju ciljeva koridora i njihovu prekograničnu dimenziju.

Nakon toga su regionalne skupine ocijenile doprinose projekata s obzirom na posebne kriterije utvrđene člankom 4. stavkom 2. Uredbe o TEN-E-u prema dogovorenim namjenskim metodologijama koje su osmišljene u okviru Platforme za suradnju (za predložene projekte od zajedničkog interesa u području električne energije i plina) ili koje je razvila odgovarajuća radna skupina (za predložene projekte od zajedničkog interesa u području nafte i prekogranične mreže za ugljikov dioksid). Zatim su predloženi projekti od zajedničkog interesa za područje električne energije i plina podvrgnuti analizi troškova i koristi u skladu s metodologijama ENTSO-E-a i ENTOSOG-a. Kad je riječ o prioritetnom tematskom području uvođenja pametnih mreža, analizu troškova i koristi pripremili su sami promotori, a prijava za projekt od zajedničkog interesa ocijenjena je u skladu s Okvirom za ocjenjivanje i zakonskim odredbama.

(d) Savjetovanje s dionicima o predloženim projektima od zajedničkog interesa

Odredbe Priloga III. Uredbe o TEN-E-u omogućuju veću transparentnost i sudjelovanje javnosti u postupku odabira projekata od zajedničkog interesa. Svaka regionalna skupina treba se savjetovati s organizacijama koje zastupaju relevantne dionike – i, prema potrebi, izravno s dionicima – uključujući proizvođače, operatore distribucijskih sustava, dobavljače, potrošače i organizacije za zaštitu okoliša. Regionalna skupina može organizirati rasprave ili savjetovanja ako je to potrebno za izvršavanje njezinih zadaća.

U skladu s načelima Komisije o boljoj regulativi od 22. studenoga 2018. do 26. rujna 2019. provedeno je pet javnih savjetovanja o predloženim projektima od zajedničkog interesa u području električne energije, plina, pametnih mreža, prekograničnih mreža CO₂ i nafte. Ukupno je putem internetske platforme za javna savjetovanja (EU Survey) primljeno 720 prijedloga i komentara od različitih vrsta ispitanika iz 22 države članice, konkretno, od građana i dionika, među kojima su organizacije za zaštitu okoliša, trgovinska udruženja, mala i srednja poduzeća itd. Nadalje, na javno objavljenu namjensku e-adresu pristiglo je nekoliko dokumenata sa stajalištima. Ukratko, ispitanici su mahom podržali uključivanje predloženih projekata pametnih mreža i mreža CO₂ na popis Unije. Kad je riječ o savjetovanju u pogledu električne energije i plina, brojni dionici u području zaštite okoliša istaknuli su potrebu da se u postupku utvrđivanja i odabira projekata od zajedničkog interesa u obzir uzmu ekološke prednosti pojedinačnih projekata. Glavni cilj postupka savjetovanja bio je ocijeniti nužnost predloženih projekata, uzimajući u obzir njihove socioekonomske koristi i troškove, s gledišta energetske politike Unije. U svakom slučaju, svi projekti od zajedničkog interesa moraju biti usklađeni sa zakonodavstvom Unije i u cijelosti podlijegati postupku izdavanja dozvole koji uključuje procjenu utjecaja na okoliš i javno savjetovanje. Ako se utvrdi da određeni projekt od zajedničkog interesa nije u skladu sa zakonodavstvom Unije, može ga se ukloniti s popisa Unije.

Uz postupak savjetovanja na internetu održani su i bilateralni sastanci s predstavnicima organizacija za zaštitu potrošača i zaštitu okoliša kako bi se omogućile temeljitije rasprave o metodologiji na kojoj se temelji procjena projekata od zajedničkog interesa.

Dionike se redovito pozivalo na sastanke regionalnih skupina koje su razmislile potrebe za svaki koridor, ocijenile predložene projekte od zajedničkog interesa i izradile regionalne popise projekata od zajedničkog interesa.

(e) Provjera kriterija i prekograničnog značaja (nacionalna regulatorna tijela)

Nacionalna regulatorna tijela (koja koordinira ACER) unakrsno su provjerila da se za predložene projekte od zajedničkog interesa u područjima električne energije, plina i pametnih mreža dosljedno primjenjuju kriteriji/metodologije analize troškova i koristi te koji je prekogranični značaj tih projekata. Ocjena nacionalnih regulatornih tijela općenito je pozitivna i samo su neka nacionalna regulatorna tijela iznijela zadržke u pogledu nekoliko projekata. Detaljni rezultati podneseni su regionalnim skupinama.

(f) Dogovor o nacrtu regionalnih popisa predloženih projekata od zajedničkog interesa (tijela za donošenje odluka)

Nakon što su regionalne skupine ocijenile predložene projekte od zajedničkog interesa, njihova tijela za donošenje odluka na tehničkoj razini (sastavljena od predstavnika Komisije i država članica) dogovorila su se o nacrtu regionalnih popisa i preliminarnom poretku predloženih projekata od zajedničkog interesa. Sastanci tijela za donošenje odluka na tehničkoj razini u okviru regionalnih skupina održani su 5. srpnja za projekte u područjima električne energije, pametnih mreža i plina, a 17. srpnja za projekte u području nafte. Kad je riječ o projektima u području prekogranične mreže za ugljikov dioksid, nacrt regionalnog popisa dogovoren je u pisanom obliku u srpnju 2019.

(g) Mišljenje o nacrtu regionalnih popisa (ACER)

U skladu s točkom 2. podtočkom 12. Priloga III. Uredbi o TEN-E-u, ACER je 25. rujna 2019. iznio svoja mišljenja o nacrtu regionalnih popisa projekata od zajedničkog interesa u područjima električne energije (uključujući pametne mreže) i plina. ACER je ocijenio koliko su se dosljedno u različitim regijama primjenjivali ocjenjivački kriteriji te analize troškova i koristi.

(h) Donošenje konačnih regionalnih popisa projekata od zajedničkog interesa (tijela za donošenje odluka)

Tijela za donošenje odluka regionalnih skupina donijela su 4. listopada 2019. *konačne* regionalne popise za svih devet prioriteta koridora i sva tri prioriteta tematska područja. Tijela za donošenje odluka donijela su konačne regionalne popise na temelju nacrtu regionalnih popisa i uzimajući u obzir mišljenje ACER-a, ocjene nacionalnih regulatornih tijela i, za projekte u području transporta nafte i ugljikova dioksida, ocjena radne skupine. Projekt terminala za ukapljeni prirodni plin (UPP) u Göteborgu u Švedskoj uklonjen je s regionalnog popisa za plin u okviru Plana za međusobno povezivanje baltičkog energetskeg tržišta jer su švedska tijela uskratila odobrenje za povezivanje terminala za UPP s mrežom za transport plina, čime je projekt izgubio prekogranični učinak kakav se zahtijeva Uredbom o TEN-E-u.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANOG AKTA

Sažetak predloženih mjera

Ovom Delegiranom Uredbom utvrđuje se 151 projekt od zajedničkog interesa koji se smatraju potrebnima za uspostavu prioriternih koridora u sektorima električne energije, plina i nafte te za provedbu u prioriternim tematskim područjima: pametnim mrežama, elektroenergetskim autocestama i prekograničnim mrežama za ugljikov dioksid, kako je utvrđeno u Uredbi o TEN-E-u.

Ova Delegirana uredba donesena je u skladu s člankom 3. stavkom 4. Uredbe o TEN-E-u, kojim se Komisiji daje ovlast da svake dvije godine donese delegirani akt kojim se utvrđuje popis projekata od zajedničkog interesa Unije. Tim će se popisom zamijeniti treći popis projekata od zajedničkog interesa Unije, utvrđen u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2018/540 od 23. studenoga 2017. Ova Delegirana uredba donosi se kao novi Prilog VII. Uredbi o TEN-E-u.

Popis Unije uključuje 151 projekt od zajedničkog interesa Unije: 102 za električnu energiju, 32 za plin, 6 za naftu, 6 za pametne mreže i 5 za projekte prekogranične mreže za ugljikov dioksid. Ukupno 22 projekata od zajedničkog interesa Unije koji se odnose na električnu energiju označeno je kao „elektroenergetske autoceste”, što znači da su obuhvaćeni i kriterijima iz podtočke 11. Priloga I. i točke 1. podtočke (b) Priloga II. Uredbi o TEN-E-u.

Popis Unije uključuje projekte koji su ključni za dovršavanje europskog unutarnjeg energetskeg tržišta, dobivanje isplative, sigurne i održive energije kao cilja energetske politike Unije te za postizanje klimatskih ciljeva Unije. Projekti od zajedničkog interesa obuhvaćaju sve prioritne projekte o kojima su se usuglasile skupine na visokoj razini uspostavljane kako bi na regionalnoj razini olakšale razvoj prekograničnih i transeuropskih projekata te provedbu usklađenih pravila. Kad se dovrše, projekti od zajedničkog interesa u području električne energije pomoći će državama članicama u postizanju ciljeva klimatske i energetske politike za 2030. te ciljeva elektroenergetske interkonekcije za 2020. i 2030. Projekti od zajedničkog interesa u području plina omogućit će da svaka zemlja članica ima pristup do barem tri izvora plina i ukapljenog prirodnog plina te će osigurati da ni jedna država članica ne bude energetske izolirana.

Ovaj popis Unije sadržava ukupno 21 projekt od zajedničkog interesa manje nego (treći) popis Unije donesen 2017. S popisa je uklonjeno 20 projekata u području plina, zajedno s jednim projektom za pametne mreže i jednim projektom za prekogranične mreže za ugljikov dioksid. Manji broj projekata od zajedničkog interesa u području plina rezultat je i. dovršetka određenih projekata, ii. pouzdanijeg postupka odabira projekata od zajedničkog interesa te iii. davanja veće pozornosti projektima kojima se rješavaju pitanja preostalih najhitnijih i ključnih uskih grla, uzimajući u obzir procijenjenu potražnju za plinom u skladu s ciljevima Europske unije u pogledu dekarbonizacije.

Projekti od zajedničkog interesa uključeni u ovu Delegiranu uredbu provest će se tek nakon uspješnog dovršetka postupaka izdavanja dozvola u svim predmetnim zemljama, uključujući procjene utjecaja na okoliš i javne rasprave. Projekti od zajedničkog interesa moraju biti u skladu sa zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom, uključujući zakonodavstvo o zaštiti okoliša i odredbe o razdvajanju iz Direktive (EU) 2019/944 i Direktive 2009/73/EZ.^{3,4}

³ Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125.).

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 31.10.2019.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s popisom projekata od zajedničkog interesa Unije

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu i stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009⁵, a posebno njezin članak 3. stavak 4.,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) br. 347/2013 uspostavlja se okvir za utvrđivanje, planiranje i provedbu projekata od zajedničkog interesa koji su potrebni za provedbu devet prioritarnih strateških geografskih energetskih infrastrukturnih koridora utvrđenih u području električne energije, plina i nafte te triju energetskih infrastrukturnih prioritarnih područja na razini Unije za pametne mreže, elektroenergetske autoceste i mreže za transport ugljikova dioksida.
- (2) Komisija je ovlaštena sastaviti popis projekata od zajedničkog interesa Unije („popis Unije”).
- (3) Popis projekata od zajedničkog interesa utvrđuje se svake dvije godine pa ga stoga treba zamijeniti.
- (4) Regionalne skupine iz članka 3. Uredbe (EU) br. 347/2013 ocijenile su projekte predložene za uvrštenje na popis Unije i potvrdile da projekti ispunjavaju kriterije iz članka 4. te Uredbe.
- (5) Regionalne skupine usuglasile su se o nacrtima regionalnih popisa projekata od zajedničkog interesa na sastancima na tehničkoj razini. Nakon što je Agencija za suradnju energetskih regulatora (ACER) 25. rujna 2019. dala pozitivna mišljenja o dosljednosti primjene kriterija za ocjenu te analizi troškova i koristi u svim regijama, tijela za donošenje odluka regionalnih skupina donijela su regionalne popise 4. listopada 2019. U skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) br. 347/2013 prije donošenja regionalnih popisa svi su predloženi projekti dobili odobrenje država članica na čije se državno područje odnose.
- (6) U pogledu projekata predloženih za uključivanje na popis Unije održana su savjetovanja s organizacijama koje predstavljaju relevantne dionike, uključujući

⁴ Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 94.).

⁵ SL L 115, 25.4.2013., str. 39.

proizvođače, operatore distribucijskih sustava, dobavljače te organizacije za zaštitu potrošača i okoliša.

- (7) Projekti od zajedničkog interesa trebali bi biti navedeni na popisu razvrstani po strateškim prioritetima za transeuropsku energetska infrastrukturu prema redosljedu utvrđenom u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 347/2013. Projekti na popisu Unije ne bi trebali biti rangirani.
 - (8) Projekti od zajedničkog interesa trebali bi biti navedeni kao samostalni projekti od zajedničkog interesa ili kao dio klastera nekoliko projekata od zajedničkog interesa jer su međuovisni ili (potencijalno) konkurentni.
 - (9) Na popisu Unije navedeni su projekti u različitim fazama njihova razvoja, među ostalim, u fazi prije analize izvedivosti, fazi analize izvedivosti, fazi ishoda dozvola i fazi izgradnje. Postoji mogućnost da je za projekte od zajedničkog interesa u ranoj fazi razvoja potrebno provesti studije kako bi se dokazala tehnička i gospodarska održivost i usklađenost sa zakonodavstvom Unije, uključujući zakonodavstvo o okolišu. U tom kontekstu potrebno je na odgovarajući način prepoznati, ocijeniti i izbjeći potencijalne negativne učinke na okoliš ili ih ublažiti.
 - (10) Uvrštavanjem projekata na popis Unije ne dovodi se u pitanje ishod relevantne procjene utjecaja na okoliš niti ishod postupka izdavanja dozvola. U skladu s člankom 5. stavkom 8. Uredbe (EU) br. 347/2013 projekt koji nije u skladu s pravom Unije može se ukloniti s popisa Unije. U skladu s člankom 5. Uredbe potrebno je nadzirati provedbu projekata od zajedničkog interesa, uključujući njihovu usklađenost s relevantnim zakonodavstvom.
- (11) Uredbu (EU) br. 347/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog VII. Uredbi (EU) br. 347/2013 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu 31.10.2019.

*Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER*